

Durkó Zsolt

1934-1997

Életének 63. évében, április 2-án súlyos betegségben elhunyt Durkó Zsolt Kossuth-, Erkel- és kétszeres Bartók-Pásztory-díjas zeneszerző, érdekes és kiváló művész – tudatta a Magyar Zeneművészeti Társaság és a Magyar Muzsikus Fórum.

Tanulmányait a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Farkas Ferencnél, majd 1961-től 1963-ig a római Santa Cecilia Akadémián Petrassi mester irányítása alatt végezte Durkó Zsolt. 1972-től öt éven át maga is tanított zeneszerzést a Zeneakadémián, 1982-től a Magyar Rádió vezető lektoraként tevékenykedett. Műveivel világszerte nagy sikereket ért el, több kompozíciója aratott elismerést Párizsban, Montrealban, Rómában, Londonban. Muzsikájában (például az Altamirában, a Magyar rapszódiában, az Ikonográfiában, Halotti beszéd- és Széchenyi-oratóriumában, Mózes című operájában, zongora- és hegedűversenyekben, vonósnyegyeseiben, kantátáiban, Fioriture című zenekari és Turner illusztrációk című kamarazenekari művében, zongoradarabjaiban, például A gömb történetében) mindig a minőségre, kiegyensúlyozottságra törekedett. János Jelenések könyve alapján írt oratóriumának bemutatóját már nem érthette meg. Fontos szerepet vállalt a közéletben. 1987-ben a zenei élet felfrissítésének szándékával és a méltatlanul háttérbe szorított XX. századi magyar zene támogatására, a nagyközönséghez való eljuttatására megalapította a Magyar Zeneművészeti Társaságot, amelynek haláláig az elnöke volt. Ő volt a szervezője a kortárs zene egyik legfontosabb mai fórumának, a Minifesztiválnak. Tagja volt a Magyar, valamint a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémiának, '93-ban a Magyar Zene- és Táncművészek Világszövetsége elnökének választotta.

Durkó Zsolt nemzeti kultúránk, szellemi életünk kiemelkedő személyisége volt. Nem ismert megaluvást. Tekintélyét, szakmai rangját elsősorban mesterségbeli tudásának, szorgalmának, puritán-ságának, zeneszerzői formaérzékének és igényének köszönhetette. Harcoságának – abban a küzdelemben, amelyet a magyar zenei élet védelmében, illetve megújulásáért folytatott. Sokszor csatázott az első vonalban, mindig a tisztesség vezérelte, s a harcnak végül áldozata lett. De köszönhetette tekintélyét kérelhetetlen minőségre törekvésének is, amellyel örökre példát mutat a magyar művésztsadalomnak, és amely muzsikáját is jellemezte. Ahogy a közéletben, zenéjében sem volt hajlandó soha kompromisszumokra. Egyetlen hangjeggyel sem áldozott a népszerűség oltárán. Nem is volt rá szüksége, muzsikájával meghódította Európát. Bartók és Kodály zenei hagyományait fejlesztette tovább, az ő nyomukban járt. Egyike volt azoknak a zeneszerzőknek, akik a hatvanas évek elején meghonosították az Európában már elfogadott, új zenei kifejezőmódot, műveibe beleszóve magyarságát, a magyar zene értékeit. Tiszta forrásból merített szavai, gondolatai tisztelőinek erkölcsi támaszt jelentettek. Majd Durkó Zsolt megmondja – háritották el a felelősséget – s ő mindig irodalmian fogalmazva, hatalmas műveltséggel és az igazság kövének súlyával alkotott véleményt. Konzervatív volt? Igen, ha ez a szó a szabad gondolatok megbecsülését jelenti a maradandóság érdekében. A fajsúlytalannal soha nem vállalt szellemi közösséget. A jövő nélküle – bizonytalan. De ha Durkó Zsolt életművére gondolunk; jellemére, meleg tekintetére, félszeg mozdulataira, felkiáltójeles megjelenésére emlékezünk, van honnan erőt merítenünk, van miből építkeznünk.

Magyar Nemzet, április 3.